

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Puerto-Rico, 16 rals. Estranger, 18 rals.

A LA UNA.

ER haverse dividit van caure, y are que son a baix tractan de unirse per pujar. Parlo dels esquerrans y dels fusio-nistas.

Y haig de confessar la veritat, no ho sento, porque jo no soch de aquells que diuen «O tot ó res». Per mi si no es possible tot, que vinga una part, per petita que siga; y entre dos mals, si 'm deixan triar, triaré sempre 'l més petit.

No es en Sagasta sant de la mèva devoció, ni pot serho l' home que com ell ha tingut tantas vegadas la sort de la llibertat entre las sèvas mans y l' ha tirada a perdre per dessidia ó per falta de valor y con-seqüencia.

Pero entre en Cánovas y ell, cent cops ell.

***

Si fos pessimista, y esperés la inminencia del remey de la magnitud del mal, diria: que continúhi en Cánovas, que continúhi pesantnos las peras a quarto, a veure si arriba un dia que 'ns empipa y li tirém en-layre las balansas.

Pero la politica conservadora no es de aquellas que punxan y excitan, sino d' aquellas qu' embafan. No obra sobre 'l cor, obra sobre 'l ventrell. No encen las sanchs, dona vómit.

Si la politica del mónstruo se cebés en las personas, ens ompliria de valor, de decisió y de energia, y per cada un dels nostres que caygués, ne surtirian deu que cridarian venjansa. Hi hauria excitació, indignació y aquella rabia popular que acostuma a ser la precur-sora dels grans cambis que s' operan en las nacions.

Pero es prou petita per cebarse sols ab las ideas, y las ideas [pobretas] en aquest temps de positivisme, encare que 's queixin, ningú se las escolta.

—No menjo? ¿No dormo? ¿No estich tranquil a casa mèva? diuen los ciutadans en sa gran majoria.

Y hém de passar per que la premsa visca esclavi-sada, porque 'l dret de reunió consignat en lo Códich fundamental, siga una mentida sempre que 's tracta de posarlo en us en favor de las ideas democráticas; y hém de véure com se falsifican las eleccions de la ma-nera més descarada, y hém de contemplar com tot un Pidal ocupa 'l ministeri de Foment, y docil instrument del Nunci, tracta de infiltrar l' esperit més reaccionari en l' ensenyansa pública.

Tot aixó 'ns té sense cuydado; no ho aprobém, pero ho tolerém, per la senzilla rahò de que personalment no 'ns molestan, com si tinguessen un gust especial en deixarnos passejar la degradació per carrers y plassas.

Per aixó abominém més aquest sistema que 'l mateix dels moderats, que si era molestós, a lo menos enardia; que si causava victimas y mártirs, també produhia he-roes que un dia fent un suprem esforç salvavan la lli-ber-tat d' Espanya.

***

Acabar ab aquesta situació sempre será un progrés. Que vinga després en Sagasta ¿qué importa? Per més que siga 'l mateix home de sempre, apátich é irreso-lut, incapás de atreviments liberals y amich sols de dormir-se perosament sobre 'ls llorsers de la victoria ¿no es preferible un govern aliat ab los demócratas, a un govern, com l' actual, aliat ab los carlins?

No poden concedirnos, si vostés volen, tota la lliber-tat que desitjém y a que tenim dret; pero a lo menos las ideas podran sortir de la fanguera en que avuy en-llo-tan las sèvas alas, y si arriuan a pendre vol, més dejorn ó més tart acabaran per despertar las con-ciencias que are están adormidas ó encenegadas en la indiferencia més cruel y desastrosa.

***

Además, l' exemple del triunfo lograt per medi de la unió dels elements liberals monárquichs, no podrá me-nos que servir d' exemple saludable als liberals repu-blicans, exemple que 'ls ensenyará a triunfar per l' unió y la concordia.

¿Qué per ventura ha de ser més fácil als partidaris de la monarquia remoure 'ls obstacles que 'ls separan del poder, que no a nosaltres, atraurens l' apoyo de-cidit de l' opinió pública?

De cap manera.

Pujin ells, si poden lograrho; *universalisin lo su-fragi* si es que no volen ó no poden ó no 'ls convé con-cedir lo sufragi universal, y lo restant ho ha de fer la nostra cordura y 'l nostre entusiasme.

Permaneixe més temps en aquest carreró, no es pos-sible sense perill de inficionarse y agafar lo cólera. Sortirne per un ó altre medi es lo que convé. ¡A sor-tirne donchs!

***

Lo primer esforç, lo farem si convé, en las próximas eleccions de ajuntaments. Molt se parla de la necessitat de posarnos tots los liberals a la una, sense distinció de partits, per batre als conservadors, y en veritat que la perfecta unió de tots es necessaria per triunfar no d' ells, sino de las sèvas manyas.

Per lo tant quan arribi 'l hora de la coalició, nosal-tres fem un.

¿Qué pot succehir? ¿Qué com tantas vegadas la ile-galitat y l' abús, triuffin de la ley y de la rahò? Tant se val. Si units hem anat al combat, units del mateix modo participarem de la indignació, y quan las grans masses s' indignan, es quan se logra fer alguna cosa de profit.

P. K.

UN ASSUMPTO SÉRIO.

AL SR. BISBE.

OLT Sr. mèu: Tranquilis. No vinch a parlarli del Rosari de l' aurora ni dels reparadors ni dels miquels. Està massa atribulada la mèva ànima, per tenir ganas d' anar a perdre 'ls temps ocupantme de ximplerías.

Ara 's tracta d' un' altra cosa, d' una cosa més séria que la cara de l' Elduayen quan las accions del Banch d' Espanya baixan, y més grave que 'n Rius y Tauler quan va pèls curs de la professó lluhint la sèva parada de medallas y demès quincallería.

Ja sabrà vosté que, en vista del desordre que reyna en las conciencias, varios venerables prelats espanyols han decidit dirigir-se al sèus remats, donantlos las ins-truccions precisas pera passar alegrement aquesta vida y alcansar la gloria en la futura.

Gracias a tant oportuna y felicíssima ocurrencia, te-nim que avuy la mitat d' Espanya sab ja a qué aten-irse y pot, ab tota seguretat, caminar endavant sense vacilacions, seguint al peu de la lletra los consells dels sèus pastors espirituals.

Los habitants de la diócessis de Osma, 'ls habitants de la diócessis de Palencia, en fi, 'ls habitants de infi-nitat de diócessis saben a horas d' ara que 'l ser libe-ral es pecat, que 'l progrés es una heretgia y que la democracia es filla legitima y natural de Llucifer en persona. De manera que aquests felissos espanyols, en posantse barretina d' estam, dihent barbaritats contra 'l progrés y determinantse a caminar de quatre grapas, poden morir-se tranquilament, tenint com tenen lo passaport despatxat y 'ls papers en regla pera anársen directament del llit al séptim cel.

Donchs bè, davant d' aquestos fets patents é indupta-bles, pregunto jo:—Y nosaltres ¿qué hem de fer? ¿qué tenim de pensar? ¿cap abont nos havém de cantar?

Vosté, tal vegada, 'm respondrà que sapiguent la opinió d' alguns bisbes sobre la materia, ja basta pera quedar satisfet tothom, suposant que no hi ha més que fer lo qu' ells indican, y en paus.

Si aquesta es, en efecte, la sèva resposta, permetim que li fassi algunas observacions.

Sembla realment veritat que 'l dictámen d' un sol bisbe tindria de ser suficient pera servir de guia a tot hora, y més encara si aquest dictámen es confirmat per altres bisbes.

Pero—y aquí entran en joch los mèus escrúpuls,—¿y si entre tots los demès bisbes n' hi hagués algun que no opinés com los sèus companys? ¿Y si 'l bisbe de Valencia, per exemple, resolgués que no hi ha res de lo dit?

Aixó es lo que 'ns aixafa la guitarra; aquí está lo que 'ns perturba y 'ns ompla l' esperit de lamentables duptes y vacilacions funestíssimas.

Perque, enrahonant formalment, jo tinch motius pera creure que entre vostés no hi ha la unanimitat que seria de desitjar. Estich convenut de que 'l can-tonalisme ha pres carácter religiós, y de que mentres

¡La ingrata! Sembla mentida que 's rigui del meu amor... Si sa mirada fantástica pogués veure l' intens flam que crema dins... ¡Bah! Veyám qué diu La Izquierda dinástica. —Lo que hoy puede hacer más mella al señor Cánovas, es la pastoral de...— Molt més que aixó, me n' está fent ella. ¡Aquells ulls tant celestials aquell... ¡ah, si ella 'm volia, no dich jo com me 'n riuria de totes las pastorals!

C. GUMÁ.

Los estanqueros per forza han d'estar espatarrats, desde que la Correspondencia de España ha publicat un sueito dihent que 'l govern ha donat ordre de separar del sen cárrech á qualsevol d' ells que s' atreveixi á vendre llibrets ó capsas de mistos en que hi hagi láminas inmorals.

—Ah, si: la vacuna..

Los russos han rompud ja las hostilitats contra l' Afghanistan. Los inglesos se aprestan á entrar en joch. Vels'hi aquí dos naciones que 's preparan per anar á dur la civilisació á aquella nació asiática que á la qüenta está molt atressada.

Un jove va á casa un sastre y fá ferse un rus. Y 'l sastre li diu: —A pagar desseguida ¿eh? —Home, m' extranya aquesta pregunta. —Ja veurá: tractantse de russos, no 'm convé ser inglés, ¿entén?

Un diputat provincial de Madrid vá queixarse en plena sessió de que en aquella casa cada dia robavan capas, sobretodos y prendas de abrich. Aquí tenen pintadas las corporacions de avuy en dia. ¡Qu' es lo que no haurian dit si aixó arriba á succehir en temps de la federal!

En Sagasta ha anat á Córdoba á un banquete que li ha sigut ofert pels liberals de aquella ciutat. Als postres vá brindar per en Martos, y en Martos vá brindar per ell. D. Cristino, al tornar á Madrid, vá anar á dinar ab en Lopez Dominguez. Y diuen que 's van entendre. Naturalment: menjant la gent s' entenen.

Los polítichs sempre ho arreglan tot de la mateixa manera, es á dir; menjant. Es natural: per menjar se treballa; menjant s' obra l' apetit, y es necessari prepararse, perque ja ha arribat l' hora de menjarse al mónstruo.

Un periódic local dona com á cert lo següent: En los baixos de Cala ciutat alguns subjectes están fullejant las listas d' electors. Un regidor gubernatiu, senyalant als que fullejan: —Mira, encare hi ha tontos.

Nosaltres, senyalant al regidor: —Mirin, encare hi ha pocas vergonyas.

L' arquitecto y 'l rector de Sant Andrés de Palomar han publicat un document declarant: «Que si bèn en lo temporal que va desencadenarse la nit del sis de abril va caure un llamp á la iglesia, no va fer cap dany al edifici gracias al para-rayos, etc.» Are bèn: que firmi aquest document l' arquitecto no hi ha res que dir; pero 'l rector.... Aixó de dir que 'l llamp no va fer cap dany al edifici gracias al para-rayos, olvidantse al tinter la voluntat de Déu.... ¡Y aixó que 'l inventor del para-rayos era un protestant!

Crónica trista. A 314 ascendeixen los quintos de la provincia de Girona que han redimit la sort de soldats. Lo govern se 'n ha endut per aquest sol concepte 471 mil pessesas. Ja ho veuben, tenim un govern protector y paternal. Se n' en endú las escorriallas de la fortuna de totes las familias que tenen fills de vint anys, perque no 's malgastin los diners. ¡Oh y als vint anys, una edat tant perillous!

Gran noticia: en Martos se casa. Diuen que 'l més que vé dona 'l cop. A la novia de 'n Martos. Si avuy lo seu cor l' adora ¿demá l' adorará tant? ¡Qué Déu la guardi, senyora, de un home tant inconstant!

A Fransa s' han declarat brutas las procedencias d' Espanya. Fins á cert punt fan bèn 'ls francesos: de una terra governada per conservadors no 'n poden venir més que bruticias ó brutatitats.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO. 1. XARADA.—Ma-ri-a-na. 2. ENDEVINALLA.—Chocolate. 3. MUDANSA.—Morta, Marta.

4. CONVERSA.—Tia. 5. GEROGLIFICH.—Lo Mississipi es lo riu més caudalós. Han enviat totes las solucions los ciudatans Pau Pintor y Maria Pilota; 4 Tres Geperuts, Jenani y Ola Tit; 3 A. Boix Zorrillista, Pere Romoneda, Un Canonje, E. Burgay, 2 L. y Asnerolf Alkuspá; y 1 no més Un tal Felip Poca-solta.

XARADA. He atravesat sens quimera primera; es una vianda molt bona, segona; y nota musical es la tres. Per si 'l car lector no hagués la xaradeta acertat nom de dona es poch usat. Primera-segona-tres.

MUDANSA. Tot total tot vaig gastar fent una mudansa un dia, que veient que no 'm sortia per un' altra ho vaig deixar. C. PILLO.

ANAGRAMA. La noya del Tot té un mal que li tot de una cayguda que sent á missa á l' Ajuda va tenir de una total. LABANDERA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH. 1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home. 2 5 6 5 7 3 4.—Lo que fan los metjes. 6 5 1 4 2 8.—Un animal. 7 4 8 2 3.—Un cant. 4 5 7 3.—Nom de dona. 1 2 3.—id. id. id. 8 6.—Membre del cos humá. 7.—Una lletra. ASNEROF ALKUSPA.

GEROGLIFICH. X X I AAA I ORELLUT DEL BRUCH.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR. Ciudatans O. L., Un microbi, Un tal Felip poca solta, A. L. Veronyosa, Aujup de Reus, Un Guindilla, Dos Liberals, J. Perpinyá, M. Buronat, B. Vallespinosa, Girofí, P. A. P., E. Atmeller y P., Ganxet de Reus, y un Llepa-fils: Lo que 'ns envian aquest 1 senmana no 'ns serveix. Ciudatans A. Boix Zorrillista, Ciudatá Paco, Asnerolf Alkuspá, E. Burgay, P. Ramoneda, Tres Geperuts, Roman Xero, Arednabal, Pepet de Arbucias, Ola Tit, Orellut del Bruch, Miquel, J. M. Bernis, Nas de punta inglesa, Dos cegos, Betas y fils, Un colerich, Sanch y Fetje, J. P. (a) Llambrochs, P. Amorós de Reus, y E. R.: Insertaréu alguna cosa de lo que 'ns remeten. Ciudatá Felix Valls: Lo que 'ns envia aquesta senmana no val la pena de consignarse.—A. S. y P. Sans: La noticia es més propia per denunciarla als tribunals que per consignarla al periódic.—Pepet del Carril: Procuraréu complaurel.—Jenani: L' endavinalla s' endavina desseguida.—S. G.: Més val no donar la noticia per no comprometreus.—Un amicó que fué de Becquer: Com compendrá no sabiam lo que voste 'ns diu; pero 'l sueito ja está posat.—Maria Boca negra: La poesia está bé.—J. de Mata Ginestar: Id. id.—Rosaga-Organ: L' article es molt acceptable: l' insertaréu.—Electric: Lo de voste resulta massa llarch y difús.—B. P. Vallirana: No té prou interés per insertarse.—R. E. Rosselló: Enterats.—Un pagés: Lo càlcul está bèn fet y 'l publicaréu.—Ciudatans de Montgat: Las noticias han de venir ab firma.—Ciudatans Sum Sum, A. C. (Malgrat), J. S. y C. San Genis de Vilassar, P. y S. (Barcelona): La senmana entrant ne parlarem.—Ciudatans Barrina Granollers, J. P. y B. Vilafranca: Quedan servils.

LO ROSARI DE L' AURORA XURRIACADA CÓMICA Y RECREATIVA per C. Gumá y M. Moliné. Un magnífich álbum, ab un grapat de dibuixos y otras herbas. PREUS: Pèl públich, en general. . . . . 2 rals. Pèls sagristans, majordonas, reverèndos y nebodas, que acreditin serho. . . . . 1 ral. Niños y soldados. . . . . mitja pesseta. NOTAS: —Aquest Rosari no surt solzament al dematí: surt á qualsevol hora que 's vagi á comprar. —No fa mal-de-cap á ningú, ni molesta al veynat. —Per mirarlo no es necessari portar bastó.— Se ven en la llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20, y en las principals llibrerias y kioscos y en casa 'ls corresponsals de LA CAMPANA. LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20. Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 24 y 23.

Com volen que siga.

Com t'è de ser.